

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare județeană, 15 decembrie 2025

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională -Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

În anii când lucram la cartea de istorie românească, ba chiar înainte, pe când o pregăteam în gând, mă obseda ideea de a scrie și o scurtă istorie a popoarelor balcanice, sau, mai precis, din tot sud-estul european, încredințat fiind că propria noastră istorie era de neînțeles dacă nu era cuprinsă în întreaga istorie a acelei zone. Plănuiam, pentru a cunoaște istoria vecinilor noștri slavi, să învăț una dintre limbile lor. Am ezitat între bulgară și sârbocroată. [...] În schimb, studierea sârbocroatei îmi dădea prilejul de a pătrunde în lumea mult mai deosebită, mai pestriță, a Iugoslaviei, cu o mare varietate de limbi, de dialecte, de religii și de trecut istoric. Am optat deci pentru sârbocroată și am hotărât să urmez cursurile acestei limbi la vestita școală a limbilor orientale [...] Institut National des Langues et Civilisations Orientales – INALCO.

Iată-mă, la șaiszeci și opt de ani, pe băncile școlii din rue de Lille nr. 2, alături de vreo douăzeci de tineri, mulți dintre ei de origine iugoslavă, copii de refugiați politici sau de imigranți, care se uitau cu mirare sau cu ironie la moșul student [...]. Iarăși graba de dimineață și alergarea către autobuz sau metrou pentru a fi la oră în clasă. Apoi, ce concentrare, ce efort, pentru a înțelege noua limbă, pentru a reține un nou vocabular, în care regăseam prea puține cuvinte din masa cuvintelor noastre slave. Îmi dădeam seama, pe pielea mea, de deosebirea față de o memorie tânără. Examenele le-am trecut de fiecare dată, la sfârșit de an, cum trece boul înot o gârlă adâncă, doar cu coarnele și nările afară din apă... Am isprăvit școala fără să fiu în stare să leg o singură propoziție corectă în sârbocroată. În schimb, am tradus în franțuzește un capitol superb dintr-o carte a lui Miroslav Krleža, traducere care a fost publicată într-o revistă iugoslavă de la Paris. [...]

De fapt, cum am sugerat mai sus, interesul era altul: descopeream marea varietate a limbilor și dialectelor, splendoarea cântecelor bătrânești, [...], incertitudinea etnică a Macedoniei și ciudata pătrundere a islamului în Bosnia și Albania. Toată istoria Balcanilor îmi apărea în altă lumină.

Cea mai ciudată consecință a fost însă alta: inițierea unei cărți despre aromâni! [...] În anul II, aveam un curs de etnografie, făcut de tânăra Danielle Masson, bună cunoscătoare a moravurilor și folclorului din sud-estul Europei [...]. Ca examen final, a cerut fiecărui student să facă o comunicare orală de douăzeci de minute despre un subiect ales de el însuși, în afara cursului și care, eventual, să aducă ceva nou colegilor [...]. Eu am ales să le vorbesc despre aromâni, fiindcă fusesem neplăcut surprins că nici la cursul de etnografie, nici în cel de istorie al profesorului Georges Castellan nu se spunea o vorbă despre românitatea sud-dunăreană [...]. În ziua când mi-a venit rândul, domnișoara Masson, generoasă, nu m-a întrerupt decât după un ceas și jumătate!... [...] Apoi, am avut ideea „genială” de a trimite o copie a acelor pagini profesorului Castellan, îndrăzneală pe care am socotit că și-o putea permite un student mai vârstnic decât profesorul! [...] La începutul congresului [...], îl văd pe profesorul Castellan venind spre mine vîoi și spunându-mi:

- Domnule Djuvara! Foarte interesant ce ai scris despre aromâni! Nu vrei să ne faci pe această chestiune un număr întreg al revistei noastre anuale?

Surprins și totodată încântat de această ocazie neașteptată, i-am răspuns pe loc afirmativ [...].

Neagu Djuvara, *Amintiri din pribegie*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *obseda* și al secvenței *îmi dădeam seama*. **6 puncte**
2. Menționează numele a doi profesori cu care „vârstnicul” student interacționează în perioada cursurilor universitare, valorificând informațiile din text. **6 puncte**
3. Precizează nivelul la care se situează Neagu Djuvara la absolvirea Institutului National des Langues et Civilisations Orientales în privința limbii pentru care a optat, sârbocroata, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**

4. Explică motivul pentru care este încântat autorul de propunerea făcută de profesorul Castellan. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Neagu Djuvara, care se poate desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă vârsta înaintată poate fi sau nu un obstacol pentru a învăța ceva nou*, raportându-te atât la informațiile din textul *Amintiri din pribegie* de Neagu Djuvara, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului din fragmentul următor:

ÎNGERUL. Numele adevărat: Costică Banaurs. Mecanic de bord în flota aeriană, flotila 3 informații, căzuse cu avionul în apropiere de Sevastopol și, după un an de zăcere prin spitale, comisia de triere a forțelor de regroupare, prezidată de soția unui subsecretar de stat, îl declarase inapt pentru cadrele armate. Era atât de frumos, încât doctorița, trecută bine de patruzeci de ani, nu-și putea desprinde ochii de la el, amețită, fascinată. [...]

El a îndrugat câteva vorbe, poate de mulțumire, dar cei din comisie n-au înțeles ce spunea, fostul mecanic de aviație vorbea încet, cuvintele i se rostogoleau din gură seci, uscate, lemnoase parcă, pentru că se simțea rușinat de faptul că stă gol în fața lor. Încins încă de febră, însemnat pe piept cu cărbune, în loc să se bucure că e liber să plece unde vrea, încerca un sentiment apăsător de dezamăgire și umilință crâncenă, și starea aceasta, care putea fi un simptom de reafirmare a bolii, nu-l părăsi până la întoarcerea în Brăila – mai târziu, el însuși avea să-și spună că trăise inexplicabile ceasuri de chin – mai precis până când simți în nări mirosul de nămol, uleiuri, rugină și gudroane al portului. Aici, în malul Dunării, surescitarea îi dispăru, valurile fluviului – niciodată albastru, indiferent că manualele școlare susțin contrariul – mușcând din țarm, așternură în el o liniște copilărească. Își aminti cum înaintea primăverii, când și plaja, și cheiurile, și cabana pescarilor din insulă dorm încremenite sub ghețuri, trecea cu-n avion de luptă și arunca bombe ca să spargă sloiurile. [...] Vântul ăsta înfoaie cornițele mugurilor de salcie – Îngerul îi cunoștea bine răsucirile, când sosea vremea să se umfle austrul* în pungile sacilor înălțați în colțurile pistei de aterizare, băieții din toată flotila, încălcând prevederile regulamentului, năvăleau afară, zvârleau capelele, săltau ca mânjii și săreau capra, bătând pinten dublu pe șezutul caprei, când capra se nimerea să fie grad superior – scoate oamenii din casă și câinii din paie.

Fănuș Neagu, *Îngerul a strigat*

* austru – vânt secetos vara, dar bogat în ploi și zăpadă iarna, care bate în România din sud-est

Notă

Pentru conținut, vei primi 6 puncte, iar pentru redactare, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularitățile unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu sau George Bacovia.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.